

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 10-03-19176 תל - סאן בע"מ נ' שלטי כהן תעשיות (1998) בע"מ

בפני כב' השופטת יעל בלכר

התובעת

תל - סאן בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד ניסים שופן

נגד

הנתבעת

שלטי כהן תעשיות (1998) בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד יעקב אברמוביץ

פסק דין

מה דינו של שיק לא משורטט שמודפס בו שהינו "לא סחיר". האם ניתן לסיחור והאם יכול צד ג' שאיננו הנפרע, להיפרע מהמושך? - זו השאלה העומדת לפתחו של בית המשפט בתיק זה.

רקע עובדתי וטענות הצדדים

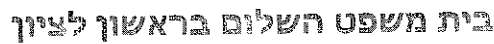
1. התובעת אוחת בשני שיקים שמשכה הנתבעת לטובת "כהן חשמל ותקשורת בע"מ" (הנפרע). שיק אחד ע"ס של 101,330 ₪ (השיק הראשון) והשיק השני בסך של 25,695.72 (השיק השני).

השיקים נמשכו לפקודת הנפרע מעותדים, ומועד פירעונם הוא 25/4/02. השיקים בוטלו ע"י המושך (הנתבע) מספר ימים לאחר מועד הפירעון, ביום 28/4/02.

2. לטענת הנתבעת, השיקים אינם סחירים לאור הכתוב בהם ("לא סחיר") ובהתאם לסעיף 7(א) לפקודת השטרות. כוונת הנתבעת הייתה להגביל את סחירות השיקים, וכך עשתה. כמו כן, התובעת איננה אוחת כשורה. השיקים בוטלו כיוון שהנתבעת נתנה לנפרע במקומם, שיקים אחרים עוד בטרם שהוצגו השיקים לפירעון. הנפרע הפקיד את השיקים לפירעון בבנק למסחר, שקרס ביום 25/4/2002, מועד הפירעון של השיקים. הנפרע פנה לתובעת בטענה שלא יוכל לקבל את כספו בשל קריסת הבנק ומסיבת אלה ביטלה הנתבעת את השיקים ומסרה לנפרע אחרים במקומם.

הנתבעת הציגה מכתב של הנהלת החשבונות של החברה על החלפת השיק השני בשיק אחר, שמספרו כנקוב שם (נספח ה' לתצהיר) וכן מכתב של הנפרע מיום 28/5/02 שמאשר את ביטולו ומתחייב שלא להציגו לפירעון ולהחזירו לידי הנתבעת מייד לכשיפתח הבנק למסחר (נספח ו' שם). ביחס לשיק הראשון, צורף אישור רו"ח (מדוב) ציון מספרו של השיק החלופי שניתן במקומו, נספח ט).

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 19176-03-10 תל - סאן בע"מ נ' שלטי כהן תעשיות (1998) בע"מ

(הוא) בין הצדדים שבו לבין עצמם. (זוסמן דיני שטרות מהדורה שישית, 1983, בעמ' 358, החדגשה לי - י.ב. וראו גם סי' 47 שם, בעמ' 69-70. הדברים צוטטו בהסכמה בע"א (י-ס) 257/93 עוזן גולן עסקים (1989) בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ (לא פורסם, ניתן ביום 10.3.94, אם כי לא עמדה שם לדין ולהכרעה השאלה המתעוררת כאן).

10. אף אני סבורה כאמור, כי ככלל שיק שהוטבע בו "לא סחיר", הוא שיק שאין להעבירו לאחרים מלבד הנפרע וכי חלה בעניין זה חוראת סעיף 7(א) לפקודה. כידוע, הנטל הוא על הנתבעת להוכיח את העדר העבירות. במקרה שלפנינו ולאור החוראה המפורשת בשטר, עמדה הנתבעת בנטל זה. לא באו בפניי ראיות כלשהן לסתות מהמשמעות הסבירה והברורה של הדברים וגרסתו של מנהל הנתבעת בעניין זה, לא נסתרה. אוסיף על כך עוד, כי השיק מנוסח בצורה מצומצמת: "שלמו ל___" ולא בנוסח: "שלמו לפקודת___". פרט זה מחזק אף הוא, את הכוונה להגביל את העבירות של השטר. התוצאה היא שהשיק נופל בגדרו של סעיף 7(א) לפקודה, איננו עביר ואינו יכול להקנות זכויות לתובעת (ראו ע"א 1560/90 ציטאט נ' הבנק הבינלאומי הראשון לישראל, פ"ד מח(4) 498, 504).

11. לבסוף אציין עוד כי לעניין השיק השני, לא הוצגו ראיות מספיקות לקביעת מועד הסיחור או לכך שהתובעת נתנה תמורה בעד השיק ואילו בידי הנתבעת ראיות לפיהן שיק זה הוחלף בשיקים אחרים שנמסרו לנפרע במקומו כך שממילא גם לפי הלכת גויסקי אין התובעת זכאית להיפרע בגינו מהנתבעת. לעניין השיק הראשון, בידי התובעת ראיות מספיקות לתמיכה בטענתה ששילמה בעדו תמורה בטרם קריסתו של הבנק למסחר והחלפת השיקים כנטען; ואילו הנתבעת לא הציגה ראיות של ממש לטענה ששיק זה הוחלף באחרים. אולם משמדובר בשיק שנכתב בו כי הינו "לא סחיר" כמפורט לעיל, אין הוא עביר כלל ואין התובעת יכולה לתבוע את המושך לפיו.

12. התוצאה היא שהתביעה נדחת. בשים לב לסכום התביעה, לתוצאה ולכלל הסיבות העניין, אני מחייבת את התובעת לשלם לנתבעת שכ"ט עו"ד בסך של 15,000 ₪.

המזכירות תדון לצדדים

ניתן היום, י"ז סיון תשע"ב, 07 יוני 2012, בהעדר הצדדים.

